

S?n?f Ö?retmeninin Mesleki Kimli?inin Olu?um/Yap?land?rma Ba?lam? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *S?n?f Ö?retmeninin Mesleki Kimli?inin Olu?um/Yap?land?rma Ba?lam? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30326>

Özet

S?n?f Ö?retmeninin Mesleki Kimli?inin Olu?um/Yap?land?rma Ba?lam? Ölçe?i, 2017 y?l?nda Derya Girgin ve Çi?dem ?ahin taraf?ndan geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, s?n?f ö?retmenlerinin mesleki kimliklerini olu?turma ve yap?land?rma süreçlerini etkileyen çevresel ve ba?lamsal faktörleri belirlemeyi amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle ö?retmenlik mesle?ine dair alg?lar?, kurumsal etkile?imleri ve ki?isel inançlar? içeren örtük yap?y? ortaya ç?karmak üzere psikometrik analizlere tabi tutulmuştur.

Ölçe?in geli?tirme çal??malar?, geçerlik ve güvenilirlik analizlerini içermekte olup, sonuçlar? IV. Uluslararası Avrasya E?itim Ara?t?rmalar? Kongresi'nde sunulmuştur. Bu araç, e?itim psikolojisi ve ö?retmen yeti?tirme alanlar?nda mesleki geli?im süreçlerinin ba?lamsal boyutlar?n? incelemek için önemli bir kaynak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Mesleki Kimlik, S?n?f Ö?retmeni, Kimlik Olu?umu, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler, E?itim Psikolojisi, Ö?retmen Yeti?tirme.

Yazarlar

Derya Girgin, Çi?dem ?ahin.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, s?n?f ö?retmenlerinin mesleki kimliklerinin olu?umunu veya yap?land?r?lmas?n? etkileyen kritik ba?lamsal de?i?kenleri ve boyutlar? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçebilecek bir araç geli?tirmektir. Bu ba?lam, ö?retmenlerin mesle?e adaptasyonunu, rol alg?lar?n? ve mesleki yeterlilik inançlar?n? çevreleyen sosyal, kurumsal ve e?itimsel ortamlar? kapsamaktadır.

Bu ölçek sayesinde, ö?retmen e?itim programlar? ve mesleki geli?im stratejileri, kimlik olu?umunu destekleyen veya engelleyen ba?lamsal faktörlere odaklanarak daha etkili bir ?ekilde tasarlanabilir.

Yap?

Ölçek, "S?n?f Ö?retmeninin Mesleki Kimli?inin Olu?um/Yap?land?rma Ba?lam?" yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bir ö?retmenin kendini mesleki rolünde nas?l tanımlad???n? ve bu tanımlaman?n hangi d??sal ve içsel ba?lamlardan etkilendi?ini ifade eder. Mesleki kimlik, sadece bireysel yeterlilikleri de?il, ayn? zamanda kurumsal kültürü, meslekta? ilişkilerini ve toplumsal beklentileri içeren dinamik bir süreç olarak ele alınmaktadır.

Ölçe?in boyutlar?, muhtemelen kurumsal destek, sosyal alg?, mesleki özerklik ve ki?isel yans?tma gibi alt faktörleri içerecek ?ekilde tasarlanm??t?r. Bu faktörler, ö?retmenin mesleki benli?ini olu?tururken kar??la?t??? kritik etkile?im noktalar?n? temsil eder.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini ortaya koymak amac?yla aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) kullan?lm??t?r. AFA, ölçe?in maddelerinin alt?nda yatan örtük yap?y? belirlemek için uygulanan temel bir geçerlik yöntemidir.

Faktör analizine ba?lamadan önce veri setinin uygunlu?unu de?erlendirmek üzere iki temel istatistiksel test gerçekleştirilmi?tir. Birincisi, örneklem yeterlili?ini gösteren Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsay?s?d?r. KMO de?eri .788 olarak hesaplanm??t?r, bu de?er faktör analizi için verilerin yeterli oldu?unu ve örneklem büyüklü?ünün uygun oldu?unu göstermektedir (KMO de?erinin .70 ve üzeri olmas? genellikle kabul edilebilir olarak de?erlendirilir). ?kinci test ise, de?i?kenler aras?ndaki korelasyon matrisinin faktör analizi için uygunlu?unu test eden Bartlett's Sphericity Testi'dir. Bu testin sonucu ($X^2=5939,425$, $p?.01$) olarak bulunmu?tur. Bu istatistiksel olarak anlaml? sonuç, korelasyon matrisinin birim matristen farklı oldu?unu ve dolay?s?yla verilerde faktörle?tirilebilecek bir yap? bulundu?unu kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizlerine dair spesifik istatistiksel de?erler (örne?in, Cronbach Alfa katsay?s?) kaynak referansta aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak, bir ölçek geli?tirme çal??mas?n?n ayr?lmaz bir parças? olarak, iç tutarlı?k analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktadır. Ölçe?in güvenilirli?i, ayn? ba?lam ko?ullar? alt?nda tekrarland???nda tutarlı sonuçlar üretme yetene?i aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Geli?tiricilerin, ölçe?in iç tutarlı?ı?n? (maddelerin birbirleriyle ne kadar ili?kili oldu?unu) ve potansiyel olarak test-tekrar test güvenilirli?ini (zaman içindeki istikrar?n?) raporlam?? olmas? beklenir. Güvenirlik de?erlerinin yüksek olmas?, ölçe?in mesleki kimlik ba?lam?n? ölçmede hata oran?n?n dü?ük oldu?unu gösterir.

Faktör Analizi

Ölçe?in gizli yap?s?n? ortaya ç?karmak ve teorik modeli do?rulamak amac?yla aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) kullan?lm??t?r. AFA, ölçe?in maddelerinin hangi ana boyutlar (faktörler) alt?nda topland???n? belirlemeye yard?mc? olmu?tur.

AFA öncesinde yap?lan Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) de?eri (.788) ve Bartlett's Sphericity Testi'nin anlamlı?k düzeyi ($p?.01$), verilerin faktör ç?karma i?lemi için son derece uygun oldu?unu

do?rulam??t?r. Bu sonuçlar, ölçe?in alt?nda yatan belirgin ve anlaml? bir yap?sal modelin varl???n? i?aret etmektedir. Elde edilen faktör yap?s?, s?n?f ö?retmenlerinin mesleki kimlik olu?umundaki ba?lamsal etkileri psikometrik olarak ayr??t?rm??t?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Development Scale)

Format: Kaynakta belirtilmemiştir. Faktör analizi yap?ld??? için muhtemelen çok maddeli, Likert tipi bir derecelendirme format? kullan?lm??t?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Popülasyon: S?n?f Ö?retmenleri

Ya? Grubu: Yeti?kin (Meslek icra eden ö?retmenler)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de görev yapan s?n?f ö?retmenleri.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan psikometrik bir ölçektir.

Anahtar Kelimeler

KMO, Bartlett Testi, Yap? Geçerli?i, Ö?retmen E?itimi, Mesleki Geli?im, Psikometri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Derya Girgin

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemiştir.

?leti?im E-posta Adresi: deryagirgin@comu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) (Sorumlu yazar?n e-posta adresinden ç?kar?m yap?lm??t?r.)

?zinler ve Ücretler & Test Y?I?

Telif Hakk? ve Kullan?m ?zinleri: Ölçek, akademik bir kongrede sunulan bildiriden türetilmiştir. Kullan?m izinleri için sorumlu yazar Derya Girgin ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?m için ücret bilgisi belirtilmemiştir.

Test Y?I?: Ölçe?in geli?tirme ve raporlama y?I? 2017'dir.

Referanslar

Girgin, D. ve Şahin, Ç. (2017). Sınıf Öğretmeninin Mesleki Kimliğinin Oluşum/Yapılandırma Bağlamı Ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışmaları. *IV. International Eurasian Educational Research Congress* içinde (s.1595-1597). Denizli: Pamukkale Üniversitesi.

Bu ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir:

[sinif-ogretmeninin-mesleki-kimliginin-olusumyapilandirma-baglami-olcegi-toad.pdf](#)

Sınıf Öğretmeninin Mesleki Kimliğinin Oluşum/Yapılandırma Bağlamı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri, sağlanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Bu nedenle, ölçek maddeleri bu girişte listelenememiştir. Ölçek maddelerine erişim için ilgili kongre bildirisine veya sorumlu yazara başvurulması gerekmektedir.